

Ingangsdatum Wet bedrag ineens uitgesteld

27-01-2023 | Door Kees van Oostwaard werkzaam bij
Fiscale Zaken Athora

Vlak vóór het zomerreces van 2022 is het wetsvoorstel Wet herziening bedrag ineens ingediend bij de Tweede Kamer. In de tussentijd ging veel aandacht uit naar de behandeling van het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen. Daardoor raakte dit element uit het pensioenakkoord enigszins uit beeld. De Tweede Kamer verloor het niet helemaal uit het oog.¹ Op 18 januari 2023 kwam minister Schouten voor Armoedebeleid Participatie en Pensioenen dan eindelijk met de nota naar aanleiding van het verslag inzake het wetsvoorstel. Daarnaast bood zij een nota van wijziging aan.

De voorgeschiedenis

Een van de onderdelen van het Pensioenakkoord was het creëren van een afkoopmogelijkheid van (maximaal) 10% van het pensioen- en lijfrentekapitaal op de ingangsdatum. Dit Pensioenakkoord is medio 2019 gesloten en er kwam in hetzelfde jaar al een consultatieronde over de tekst het wetsvoorstel Wet bedrag ineens, RVU en verlofsparen. Daarbij speelde ook mee dat deze mogelijkheid ook al was opgenomen in het regeerakkoord van Rutte III. Op 2 september 2020 is het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend. Vragen van het Kamerlid Omtzigt maakte het wetsvoorstel opeens een stuk complexer. Belastingheffing over het bedrag ineens in het jaar waarin de gerechtigde de AOW-leeftijd bereikt, gooide roet in het eten. Kernpunt van Omtzigt was dat het belastingtarief van de eerste schijf in het eerste AOW-jaar afhankelijk is van de verjaardag van de belastingplichtige.² Na een aanpassing met complexe gevolgen voor de praktijk werd het wetsvoorstel door de Tweede en Eerste Kamer aangenomen. De Eerste Kamer nam in januari 2021 een motie aan waarin werd gepleit voor uitstel van de ingangsdatum van de afkoopmogelijkheid naar 1

¹ Rappel nota TK 15 december 2022 nr. 2022Z24234/2022D54312

² Zie '[Wet bedrag ineens: van aardig idee naar draak van een regeling](#)', *Financieel Actief*, 26 november 2020

januari 2023 en de minister werd opgeroepen te zoeken naar een minder complexe oplossing.³

Vanaf dat moment liep het proces een stuk trager. In oktober 2021 stuurde de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een brief naar de Tweede Kamer met een beschrijving van de gevonden oplossing. Die oplossing zag er veelbelovend uit, met uitzondering van het niet oplossen van de gevallen waarin de gerechtigde op het bedrag ineens tussen de pensioendatum en de uitkeringsdatum van het bedrag ineens komt te overlijden.

Pas op 30 juni 2022 werd het wetsvoorstel Wet herziening bedrag ineens bij de Tweede Kamer ingediend. Vervolgens volgde uit de Kamer in september 2022 een Verslag, maar de minister moest gerappelleerd worden om te komen met een Nota naar aanleiding van het Verslag. Die verscheen uiteindelijk op 19 januari 2023.

³ Zie '[Wet bedrag ineens: een verrassend \(voorlopig\) slot!](#)', *Financieel Actief*, 21 januari 2021

Hoe verder?

In feite is de Wet bedrag ineens - dat als wetsvoorstel een voortvarende start kende - ingehaald door de Wet toekomst pensioenen. Dat wetsvoorstel is al aangenomen door de Tweede Kamer.

Minister Schouten geeft in haar brief van 18 januari 2023 aan de inwerkingtreding van de Wet bedrag ineens te willen uitstellen naar 1 januari 2024. Dat is dus later dan de nog steeds beoogde ingangsdatum van 1 juli 2023 voor de Wet toekomst pensioenen. En dat is best opmerkelijk. De minister geeft als reden voor het uitstel dat het belangrijk is *“dat pensioenuitvoerders deelnemers tijdig kunnen informeren over de mogelijkheid van het opnemen van een bedrag ineens en de gevolgen daarvan.”*⁴ Ook wil de minister wil de Tweede Kamer een adequate termijn bieden voor de behandeling van het wetsvoorstel. Dat zijn plausibele redenen.

Maar had deze mededeling niet eerder kunnen komen? Een van de eisen die de wetgeving aan uitvoerders stelt, is dat deelnemers tijdig over de mogelijkheid van het bedrag ineens worden geïnformeerd. In de stukken staat hiervoor nog steeds een termijn van zes maanden vermeld. En deze mededeling van de minister komt korter dan zes maanden vóór de tot voor kort beoogde ingangsdatum van 1 juli 2023. Het zou me dus niet verbazen als diverse uitvoerders hun deelnemers/klanten al informeren over de mogelijkheid om maximaal 10% van het kapitaal ineens op te nemen. En er zullen dus op 1 juli 2023 (en daarna) mensen teleurgesteld worden.

Nota naar aanleiding van het verslag

Kamerleden hebben verzocht om een uitzondering te maken voor een bedrag ineens als het gaat om toeslagen. Het kabinet wil hier niet in meegaan. Dit blijft dus een van de belangrijke aandachtspunten bij de keuze voor al dan niet een bedrag ineens. Interessant is het onderzoek dat het Nibud recent heeft uitgevoerd naar het potentiële gebruik van de mogelijkheid van opname van een bedrag ineens. Uit de gehouden enquête blijkt dat met name personen met een hoger inkomen interesse hebben in de mogelijkheid van gedeeltelijke afkoop. 15% van de geïnterviewden met een hoog huishoudinkomen geeft aan zeker gebruik te willen maken van deze mogelijkheid. Bij huishoudens met een laag of middeninkomen is dit aandeel een stuk lager: respectievelijk 6% en 7%.

⁴ Brief minister voor Armoedebestrijding, Participatie en Pensioenen, 18 januari 2023, kenmerk 2022-0000214526

Ook blijkt uit het onderzoek dat het potentiële gebruik afneemt met de leeftijd. Zo geeft in de leeftijdscategorie 55 tot 67 jaar nog maar 7% van de geïnterviewden aan zeker gebruik te willen maken van deze mogelijkheid.

Nota van wijziging

Er is ook nog een Nota van wijziging ingediend.⁵ Op basis van de Nota van wijziging wordt het ook mogelijk om een bedrag ineens op te nemen voor lijfrenten die in eigen beheer worden gehouden. Het gaat daarbij om lijfrenten die zijn ontstaan als tegenprestatie bij de overdracht van een onderneming.

Slotopmerking

Het wetsvoorstel Wet herziening bedrag ineens zal de eindstreep wel halen. De inhoud heeft geen cruciale vragen opgeleverd, zo lijkt het.

Leerpunt is wel dat ministers eerder moeten communiceren over uitstel van een ingangsdatum. Daar is de praktijk bij gebaat.

FA

⁵ TK 36 154, nr. 7